

Analýza vývoje příjmů a výdajů domácností ČR v 1. čtvrtletí 2025

Důvod zpracování:

Průběžné monitorování aktuální
situace hospodaření domácností

Obsah:

I. Textová část
II. Tabulková příloha

Zpracoval:

Oddělení koncepce socioekonomické
stability domácností a analýz

Datum zpracování:

31. července 2025

Praha 2025

I.

TEXTOVÁ ČÁST

OBSAH

Metodika a zdroje použitých dat	1
A. Hlavní poznatky z analýzy	2
B. Vývoj rozhodujících skupin příjmů, životních nákladů, výdajů, úvěrů a úspor domácností	4
1. Příjmy domácností	4
1.1 Základní charakteristika	4
1.2 Mzdy	6
1.3 Sociální příjmy	13
1.4 Ostatní příjmy	22
2. Spotřebitelské ceny a životní náklady	24
3. Peněžní výdaje, úvěry a úspory domácností	27
3.1 Peněžní výdaje	27
3.2 Peněžní úvěry	28
3.3 Úspory	30
C. Vývoj ve druhém čtvrtletí 2025 a predikce na další období	32

METODIKA A ZDROJE POUŽITÝCH DAT

Makroekonomické zhodnocení vývoje spotřebitelských cen, peněžních příjmů, výdajů, bankovních vkladů a úspor (investic) domácností vychází z dat Českého statistického úřadu (dále ČSÚ), databáze ARAD České národní banky (dále ČNB), Asociace pro kapitálový trh (dále AKAT), České leasingové a finanční asociace (dále ČLFA), Czech Banking Credit Bureau (dále CBCB), vlastní databáze Ministerstva práce a sociálních věcí (dále MPSV) a České správy sociálního zabezpečení (dále ČSSZ). Využity byly také výsledky výběrového šetření Informace a statistiky o průměrném výdělku (dále ISPV). Od ČSÚ byla převzata rovněž data o hrubém domácím produktu (pokud není uvedeno jinak, tak HDP není sezonně očištěn o nestejný počet pracovních dní) a úhrnné produktivity práce.

V kapitole 1.1 je zdrojem dat k sociálním dávkám v rámci běžných příjmů domácností databáze národních účtů ČSÚ. Tento údaj je z důvodu odlišné metodiky a obsahu nesrovnatelný s údaji MPSV obsaženými v kapitole 1.3. Údaj o celkových sociálních transferech domácnostem publikovaný v kapitole 1.1 například zahrnuje imputovaný státní příspěvek na zdravotní pojištění za osoby, za něž je plátcem stát, dále zvláštní sociální dávky pro příslušníky ozbrojených sil při skončení služebního poměru nebo sociální dávky poskytované mimo vládní programy sociálního zabezpečení.

Analýza mzdového vývoje byla zpracována na základě údajů (z podnikového výkaznictví) ČSÚ. Průměrná mzda byla vykazována na přepočtené počty zaměstnanců (zohledňující délku pracovního úvazku) v celém národním hospodářství. Při zpracování dat o průměrných mzdách dle metodiky ČSÚ byly ČSÚ uplatněny metody odhadů nonresponse a doodhady za nešetřenou část populace, které vycházely z administrativních zdrojů dat. Data za jednotlivé regiony byla získána tzv. pracovištní metodou – tj. podle místa skutečného pracoviště zaměstnanců.

V kapitole o spotřebitelských cenách jsou rovněž využity údaje o harmonizovaném indexu spotřebitelských cen (HICP), který publikuje Eurostat. Mezi strukturou spotřebního koše národního indexu spotřebitelských cen ČR a strukturou spotřebního koše HICP jsou určité rozdíly. Ve váhách HICP jsou zahrnuty tržby za nákupy cizinců na území České republiky, ale není v nich zahrnuto imputované nájemné na rozdíl od národního indexu spotřebitelských cen, kde tržby za nákupy cizinců zahrnuty nejsou, ale je zde zahrnuto imputované nájemné.

S výjimkou použitých údajů z vlastní databáze MPSV, dat ČSÚ o vývoji spotřebitelských cen a životních nákladů, přehledů ČNB (bankovní vklady a úvěry) a údajů z ISPV je nutno všechna ostatní uváděná data považovat za předběžná.

Analýza obsahuje údaje platné k 11. červenci 2025

A. HLAVNÍ POZNATKY Z ANALÝZY

Ekonomika České republiky zaznamenala ve srovnání s 1. čtvrtletím 2024 meziroční ekonomický růst (zejména vlivem zvýšených výdajů domácností na konečnou spotřebu domácností a vlády a také pozitivního působení změny zásob).

Hrubý domácí produkt ve stálých cenách se meziročně zvýšil o 2,4 % a ve srovnání s průměrem Evropské unie (1,6 %) byl ekonomický vývoj lehce nadprůměrný.

Na hospodářském růstu se v 1. čtvrtletí největší měrou podílela konečná spotřeba domácností, vlády a změna zásob. Naproti tomu příspěvky balance zahraničního obchodu a tvorby hrubého fixního kapitálu byly záporné a růst hrubého domácího produktu snížily.

V rámci nabídkové strany došlo v 1. čtvrtletí 2025 k meziročnímu nárůstu hrubé přidané hodnoty o 2,7 %. Na tomto zvýšení se nevíce podílel průmysl, obchod, doprava, ubytování a pohostinství a informační a komunikační činnosti.

Z podrobnějšího rozboru příjmů a výdajů domácností vyplynuly tyto základní poznatky:

- hrubý disponibilní důchod sektoru domácností (na makroúrovni statistiky národních účtů) vzrostl nominálně o 3,3 % na 1 164,5 mld. Kč, což při zohlednění cenové inflace znamenalo jeho reálné zvýšení o 0,6 %,
- největším zdrojem peněžních příjmů domácností byly mzdy; průměrná měsíční nominální mzda v národním hospodářství (na přepočtené počty zaměstnanců) činila 46 924 Kč; její meziroční dynamika růstu se však snížila o 1,1 p. b. na 6,7 %,
- pokračující nárůst průměrné reálné mzdy, který byl obnoven v předchozím roce; průměrná reálná mzda se meziročně zvýšila o 3,9 %,
- příjmy sociálního charakteru – druhé nejvýznamnější složky úhrnných příjmů domácností – v nominálním vyjádření vzrostly (o 1,3 %), v reálném vyjádření však byl zaznamenán pokles (o 1,4 %). Nominální pokles byl zaznamenán u dávek důchodového pojištění a dávek pro osoby se zdravotním postižením, příjmy občanů ze zbývajících druhů sociálních dávek se zvýšily,
- v březnu 2025 dosáhla průměrná výše (samostatně vypláceného) starobního důchodu úrovně 21 110 Kč a srovnatelnou skutečnost za březen 2024 překročila o 2,1 %; celkový počet důchodců se ke stejnému datu meziročně snížil o 13,7 tis.,

- na dávky pomoci v hmotné nouzi bylo vyplaceno o 3,2 % finančních prostředků více než ve stejném období předchozího roku; zvýšily se výdaje na mimořádnou okamžitou pomoc a na doplatek na bydlení (o 84,6 %, resp. o 6,5 %), naopak výdaje na příspěvek na živobytí klesly (o 0,2 %),
- na podporu v nezaměstnanosti bylo čerpáno o 0,5 mld. Kč (o 13,4 %) více než v 1. čtvrtletí 2024; průměrný podíl nezaměstnaných osob se zvýšil o 0,4 p. b. na 4,3 %; průměrná výše podpory v nezaměstnanosti činila 11 747 Kč a byla o 1 015 Kč vyšší než v 1. čtvrtletí 2024,
- na začátku tohoto roku se meziroční index růstu spotřebitelských cen nadále držel v horní polovině inflačního cíle a v průměru za celé 1. čtvrtletí dosáhl úrovně 102,7 % (ve stejném období minulého roku činil 102,1 %); proinflačně působil zejména spotřební oddíl potravin a nealkoholické nápoje,
- sektor domácností vynaložil 935,2 mld. Kč na výdaje spojené s individuální spotřebou (reálně o 2,8 % meziročně více),
- zvýšená dynamika růstu zadlužení domácností, kterou bylo možné sledovat v minulém roce, pokračovala i v 1. čtvrtletí 2025 a celkový objem půjček domácností u bank se k 31. 3. 2025 meziročně zvýšil o 144,7 mld. Kč na úroveň 2 411,3 mld. Kč,
- oproti minulému roku se postupně začala snižovat dynamika růstu úspor. Obnovený růst spotřeby domácností a nižší úrokové sazby snížily z pohledu domácností atraktivitu tvorby dlouhodobých úspor v bankách (termínové účty) – objem úspor se podle dostupných údajů ČNB v březnu tohoto roku meziročně zvýšil o 214,5 mld. Kč na 3 947,5 mld. Kč.

B. VÝVOJ ROZHODUJÍCÍCH SKUPIN PŘÍJMŮ, ŽIVOTNÍCH NÁKLADŮ, VÝDAJŮ, ÚVĚŘŮ A ÚSPOR DOMÁCNOSTÍ

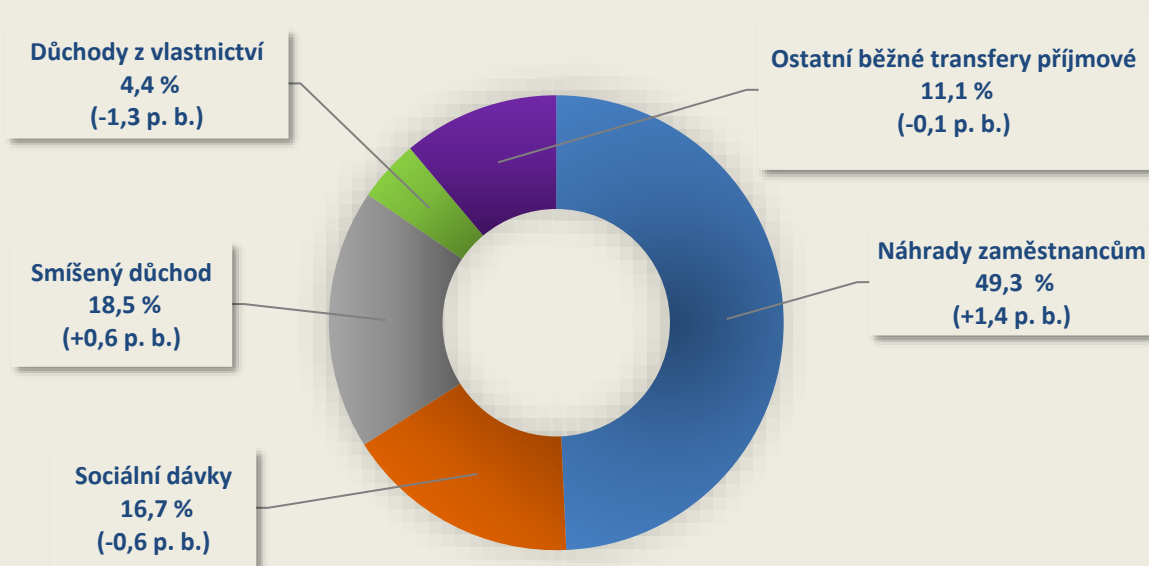
1. PŘÍJMY DOMÁCNOSTÍ

1.1 Základní charakteristika

Běžné příjmy sektoru domácností (podle statistiky národních účtů) dosáhly celkové výše 1 829,2 mld. Kč. Meziročně tak vzrostly nominálně o 3,8 % (+67,1 mld. Kč) a reálně o 1,1 % (při růstu hrubého domácího produktu ve stálých cenách o 2,4 %).

Na reálném růstu úhrnného objemu běžných příjmů se největší měrou podílely náhrady zaměstnancům (+4,1 %) a smíšený důchod – zahrnující zejména příjmy z podnikatelských aktivit (4,2 %). V menší míře pak na něm participovaly ostatní běžné transfery – jedná se o náhrady z neživotního pojištění, výhry ze sázek a loterií apod. (+0,3 %). Reálný pokles pak zaznamenaly důchody z vlastnictví (-21,5 %) a sociální dávky (-2,5 %).

Struktura běžných příjmů domácností
(v 1. čtvrtletí 2025)

Poznámka: V závorkách jsou uvedeny rozdíly proti 1. čtvrtletí roku 2024

Zdroj: Zpracováno z předběžných údajů ČSÚ

Analýza vývoje příjmů a výdajů domácností ČR v 1. čtvrtletí 2025

Po odpočtu běžných výdajů (především daní z příjmů a příspěvků na sociální a zdravotní pojištění) zůstal sektoru domácností úhrnný disponibilní důchod v částce 1 164,5 mld. Kč, což bylo reálně o 0,6 % více než ve srovnatelném předchozím období (kdy se kupní síla jeho objemu meziročně zvýšila o 2,2 %).

Relace disponibilního důchodu k objemu hrubého domácího produktu (v běžných cenách) meziročně poklesla o 1,3 p. b. na 55,8 %.

Podrobnější číselné údaje o vývoji příjmů v sektoru domácností jsou součástí následující tabulky:

Příjmy sektoru domácností podle statistiky národních účtů

Ukazatel	mld. Kč		Meziroční index v %	
	1. čtvrtletí 2024	1. čtvrtletí 2025	nominální	reálný ¹⁾
Běžné příjmy celkem	1 762,1	1 829,2	103,8	101,1
z toho: Náhrady zaměstnancům ²⁾	843,0	901,0	106,9	104,1
z toho: Mzdy a platy	649,0	695,9	107,2	104,4
Sociální dávky	305,4	305,8	100,1	97,5
Smíšený důchod ³⁾	316,2	338,4	107,0	104,2
Důchody z vlastnictví ⁴⁾	100,6	81,0	80,6	78,5
Ostatní běžné transfery příjmové ⁵⁾	197,0	202,9	103,0	100,3

Poznámka: Indexy propočteny z nezaokrouhlených údajů

¹⁾ Při použití indexu spotřebitelských cen (102,7 %)

²⁾ Mzdy a platy; sociální příspěvky zaměstnavatelů

³⁾ Provozní přebytek (vytvořený výrobními činnostmi) a smíšený důchod
- odměna za práci vykonanou vlastníkem (nebo členy jeho rodiny)

⁴⁾ Např. úroky, dividendy, pachtovné

⁵⁾ Např. náhrady z neživotního pojištění, výhry ze sázek a loterií, převody ze zahraničí

Zdroj: Zpracováno z předběžných údajů ČSÚ

1.2 Mzdy

V 1. čtvrtletí 2025 pokračoval reálný růst průměrné mzdy, který byl nastartován začátkem loňského roku (po propadu ve 4. čtvrtletí 2021 a letech 2022 a 2023).

Rozhodující část peněžních příjmů domácností tvořily mzdy. Na jejich celkových příjmech se v 1. čtvrtletí 2025 podílely 36,5 % (ve stejném období předchozího roku 36,1 %). Celkový objem mzdových prostředků (bez ostatních osobních nákladů) zúčtovaný všem zaměstnancům k výplatě za celé národní hospodářství dosáhl 566,6 mld. Kč a byl tak meziročně nominálně o 7,1 % vyšší.

Vývoj mezd v hodnoceném období charakterizovaly zejména následující skutečnosti:

- meziročně nižší nominální nárůst průměrné mzdy,
- valorizace platových tarifů zaměstnanců ve veřejných službách a správě a státních zaměstnanců,
- pokračující nárůst kupní síly průměrného výdělku vlivem vyšší dynamiky růstu meziroční průměrné nominální mzdy v porovnání s mírou inflace,
- zvýšení průměrné reálné mzdy bylo zaznamenáno ve všech 19 sledovaných odvětvových agregacích CZ-NACE a v regionálním členění ve všech 14 krajích,
- nárůst produktivity práce doprovázený vyšším zvýšením průměrné reálné mzdy,
- mírné snížení meziodvětvové diferenciace, a naopak nárůst územní diferenciace mezd zaměstnanců (na makroúrovni).

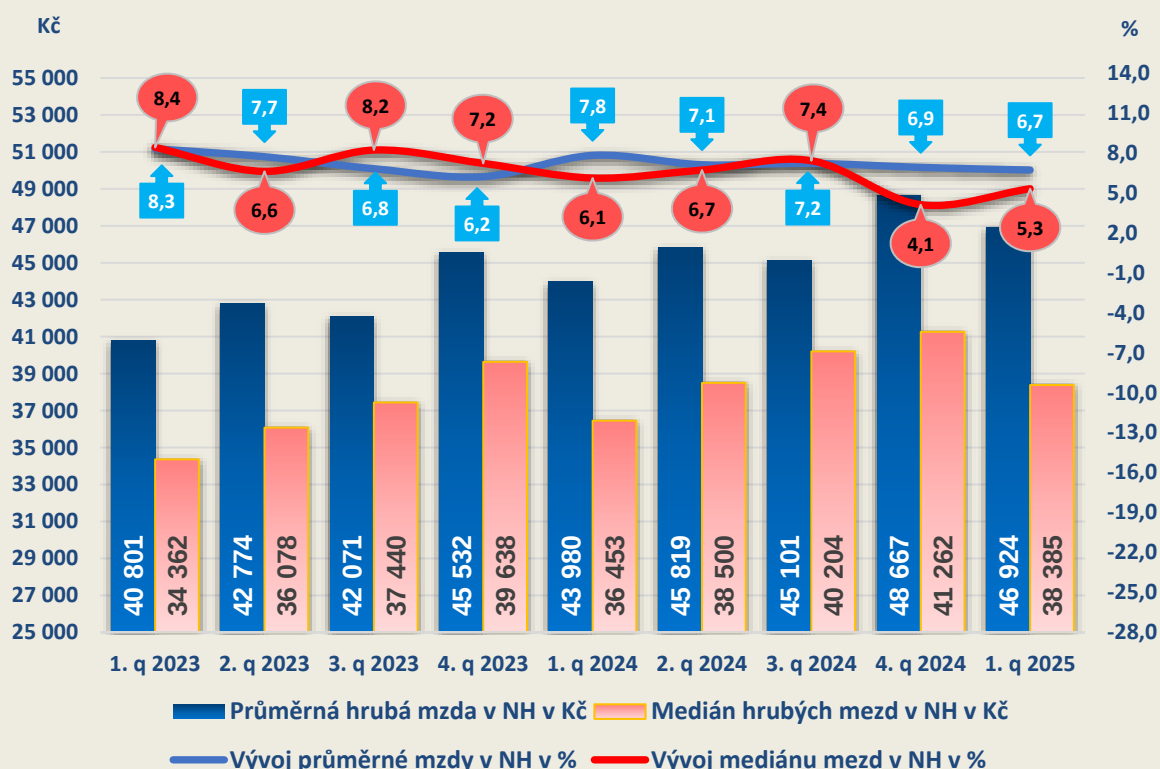
Průměrná hrubá měsíční nominální mzda v celém v národním hospodářství dosáhla v 1. čtvrtletí 2025 výše 46 924 Kč, což představovalo meziroční nominální nárůst o 6,7 %, tj. o 2 943 Kč. Tempo růstu průměrné nominální mzdy se však meziročně snížilo, její dynamika byla ve sledovaném období o 1,1 p. b. nižší než v 1. čtvrtletí 2024.

Stabilizace růstu cenové hladiny v ekonomice přispěla k pokračování očekávaného nárůstu reálné mzdy. Kupní síla výdělků zaměstnanců však stále nevyrovnala propady z let 2022 a 2023.

Vývoj průměrné reálné mzdy nadále příznivě ovlivnila míra inflace, jejíž dynamika i na začátku letošního roku, resp. za jeho 1. čtvrtletí, nevystoupila z tolerančního pásma ČNB. Spotřebitelské ceny se v 1. čtvrtletí 2025 meziročně zvýšily o 2,7 % (v 1. čtvrtletí 2024 o 2,1 %), tzn. průměrná reálná mzda vzrostla o 3,9 % – souhrnný přehled viz tabulku č. 2 v příloze. Nárůst průměrné reálné mzdy pokračoval páté po sobě jdoucí čtvrtletí.

K publikovaným čtvrtletním údajům ČSÚ o průměrných mzdách patří i medián. Medián mezd (prostřední hodnota mzdového rozdělení), který je odvozen ze statisticko-matematického modelu vycházejícího z výběrového šetření Informace a statistiky o průměrném výděлку MPSV, dosáhl v 1. čtvrtletí roku 2025 úrovně 38 385 Kč. Jeho nárůst byl o 1,4 p. b. nižší než u průměrné mzdy, proti stejnému období předchozího roku tedy vzrostl nominálně o 5,3 % a reálně o 2,5 %. Medián mezd byl ve sledovaném období nižší o 8 539 Kč než průměrná mzda. Medián mezd žen činil 35 226 Kč, medián mezd mužů byl o 6 451 Kč (o cca 18 %) vyšší a dosáhl úrovně 41 677 Kč.

Vývoj průměrné měsíční mzdy a mediánu měsíčních mezd (v jednotlivých čtvrtletích roků 2023 až 2025)

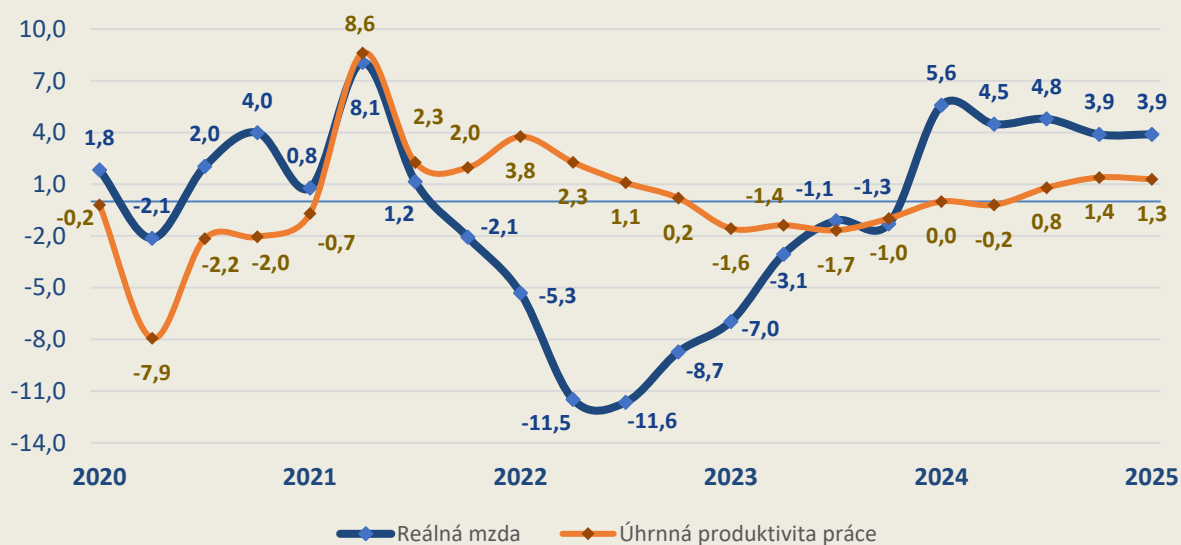

Zdroj: Zpracováno z údajů ČSÚ

Čistá nominální průměrná mzda (podle propočtů MPSV) zaznamenala (vlivem nezvyšování slevy na poplatníka nebo slevy na vyživované děti) nižší meziroční nárůst než průměrná nominální hrubá mzda v národním hospodářství (před zdaněním) jak u zaměstnanců bez dětí, tak i u zaměstnanců s dětmi. Zatímco zvýšení průměrné hrubé mzdy představovalo výše uvedených 2 943 Kč (6,7 %), čistá mzda se zvýšila o 2 153 Kč, tj. o 6,2 % u bezdětného zaměstnance, o 6,0 % u zaměstnance s jedním dítětem, o 5,7 % u zaměstnance se dvěma dětmi a o 5,3 % u zaměstnance se třemi dětmi.

Zvýšení kupní síly výdělků bylo v hodnoceném období doprovázeno nárůstem produktivity práce. Dynamika úhrnné produktivity práce (v pojetí hrubého domácího produktu ve stálých cenách na 1 pracovníka v národním hospodářství) vzrostla ve sledovaném období meziročně o 1,3 %; toto zvýšení však bylo o 2,6 p. b. nižší, než činil nárůst průměrné reálné mzdy – podrobný vývoj za jednotlivá čtvrtletí viz následující graf:

**Srovnání vývoje reálné mzdy a úhrnné produktivity práce
v letech 2020 až 2025**
(meziroční změna v % – jednotlivá čtvrtletí)

Zdroj: Zpracováno z údajů ČSÚ

Relace produktivity práce a mezd se promítla do vývoje jednotkových mzdových nákladů, které v meziročním pohledu nominálně vzrostly o 5,3 %, reálně o 2,6 %. Růst mezd však nepředstavoval riziko z pohledu udržení konkurenceschopnosti tuzemské produkce.

Reálná hodnota objemu mzdových prostředků zúčtovaných k výplatě vzrostla oproti 1. čtvrtletí 2024 o 4,3 %; mzdová náročnost HDP (relace objemu mzdových prostředků k objemu hrubého domácího produktu v běžných cenách) se ve stejném porovnání zvýšila o 0,4 p. b. na 27,2 %.

Část mezd, které svým zaměstnancům dlužili zaměstnavatelé v platební neschopnosti, byla vyplacena Úřadem práce ČR na základě zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Celkem bylo takto k 31. 3. 2025 poskytnuto 86,9 mil. Kč (o 37,5 mil. Kč více než ve stejném období předchozího roku), z toho nejvíce v hl. m. Praze (24,7 mil. Kč), v Libereckém kraji (14,9 mil. Kč), Jihomoravském kraji (11,8 mil. Kč), Plzeňském kraji (8,8 mil. Kč), Moravskoslezském kraji (8,7 mil. Kč) a Středočeském kraji (7,8 mil. Kč).

Vývoj průměrného platu zaměstnanců v odvětvích tzv. veřejné služby a správy a státních zaměstnanců byl v 1. čtvrtletí 2025 ovlivněn zvýšením platových tarifů od 1. ledna letošního roku (po jejich předchozí stagnaci z let 2023 a 2024). Platové tarify byly příslušnými prováděcími právními předpisy (nařízeními vlády) zvýšeny plošně o 1 400 Kč (tj. od 1,8 % do 11,5 %). Výjimku tvořily platové tarify pedagogických pracovníků v regionálním školství a akademických pracovníků státních vysokých škol, které zaznamenaly navýšení o 7 % (tj. od 1 090 Kč do 4 040 Kč). Výše uvedené se promítlo v nárůstu průměrného platu zaměstnanců příslušných odvětví. Nejvyšší meziroční vzestup průměrného nominálního výdělku byl zaznamenán v odvětvích „kulturní, zábavní a sportovní činnosti“ (o 10,0 %) a „vzdělávání“ (o 6,7 %). Nejnižší nárůst vykázalo odvětví „zdravotní, sociální péče“ (o 4,8 %), ale v rámci tohoto odvětví nebylo zvýšení rovnoměrné. Zvýšení průměrného platu zaměstnanců z oblasti zdravotní péče bylo o 1,4 p. b. vyšší než u zaměstnanců sociální péče. A v rámci zařízení sociální péče, jejichž zřizovatelem je stát, došlo k nárůstu průměrného platu pouze o 1,8 % – podrobněji viz tabulku č. 3 v příloze.

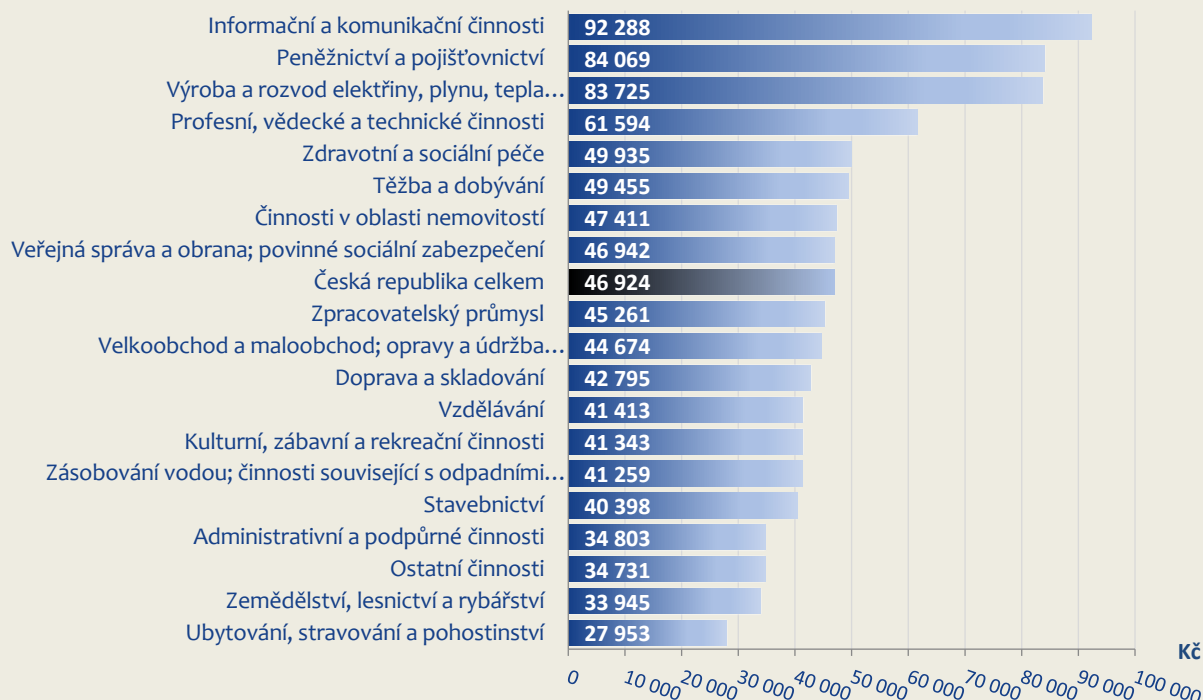
Na nárůst průměrné mzdy v soukromé sféře působily v 1. čtvrtletí 2025 především tyto základní faktory:

- pokračující relativně vysoká poptávka po pracovní síle v některých odvětvích (zejména ve stavebnictví a službách) a přetrvávající vysoká míra zisku podniků v řadě odvětví,
- nárůst zaměstnanosti ale i nezaměstnanosti; podíl nezaměstnaných osob činil 4,3 % k 31. březnu 2025 (k 31. březnu 2024 byl o 0,4 p. b. nižší, tj. činil 3,9 %).

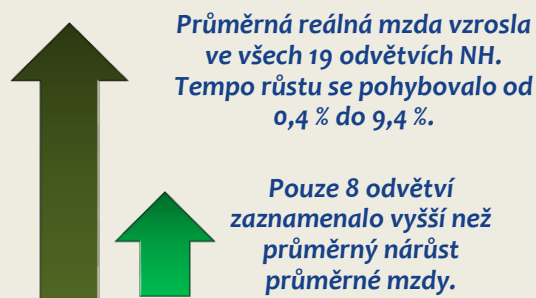
Ze statistik o průměrném evidenčním počtu zaměstnanců na přepočtené počty (podle Podnikové statistiky o mzdách a zaměstnancích; liší se od Výběrových šetření pracovních sil) je patrné meziroční zvýšení počtu zaměstnanců o 15,7 tis. (o 0,4 %). V detailnějším odvětvovém členění byly ve vývoji počtu zaměstnanců patrné rozdíly a v některých odvětvích došlo ještě k jejich poklesu. Patnáct odvětví zaznamenalo jejich nárůst. Z nich největší a nejvýznamnější absolutní zvýšení zaměstnanců bylo vykázáno v odvětví „zdravotní a sociální péče“ o 10,2 tis. (tj. o 2,9 %) a odvětví „vzdělávání“ o 6,4 tis. Naopak pokles počtu zaměstnanců byl zaznamenán ve čtyřech odvětvích. Nejvíce v největším a nejvýznamnějším odvětví „zpracovatelský průmysl“ o 19,6 tis. (tj. o 1,8 %), dále v odvětvích „těžba a dobývání“ o 2,0 tis., „zemědělství, lesnictví a rybářství“ o 1,1 tis. a „doprava a skladování“ o 0,6 tis.

Z hlediska odvětvového členění (podle Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE) dosáhla v 1. čtvrtletí 2025 nejvyšší průměrné nominální mzdy tradičně tři odvětví, tj. „informační a komunikační činnosti“ (92 288 Kč), „peněžnictví a pojišťovnictví“ (84 069 Kč) a odvětví „výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu“ (83 725 Kč). Celorepublikový průměr (46 924 Kč) byl překročen ještě v dalších pěti odvětvích. Naopak nejnižší průměrná mzda byla v odvětvích „ubytování, stravování a pohostinství“ (27 953 Kč), „zemědělství, lesnictví a rybářství“ (33 945 Kč) a „ostatní činnosti“ (34 731 Kč). Podrobný přehled o výši průměrných mezd ve všech 19 sekcích CZ-NACE je uveden v následujícím grafu a tabulce č. 4 v příloze.

Průměrná měsíční nominální mzda podle секcí CZ-NACE (v 1. čtvrtletí 2025)

Zdroj: Zpracováno z údajů ČSÚ

Meziroční růst průměrných výdělků byl v jednotlivých odvětvích i přes snížení rozdílů v dynamice opět velice diferencovaný. Nárůst spotřebitelských cen však v hodnoceném období převýšila všechna odvětví národního hospodářství. Největší nárůst průměrné mzdy zaznamenalo odvětví „činnosti v oblasti nemovitostí“ (nominálně o 12,4 %, reálně o 9,4 %), následovalo odvětví „profesní,

vědecké a technické činnosti“ (nominálně nárůst o 10,9 %, reálně o 8,0 %). Naopak její nejnižší zvýšení měli zaměstnanci v odvětvích „těžba a dobývání“ (nominálně nárůst o 3,1 %, reálně o 0,4 %) a „výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu“ (nominálně o 3,3 %, reálně o 0,6 %).

Meziodvětvová mzdová diferenciaci v 1. čtvrtletí 2025 mírně poklesla; variační koeficient průměrných mezd (podle секcí CZ-NACE) se snížil o 0,3 p. b. na 35,4 %.

Dvouciferný meziroční nárůst průměrné mzdy byl zaznamenán pouze u nejmenších zaměstnavatelů.

Výše průměrné nominální mzdy se výrazně lišila i podle velikosti zpravodajské jednotky, tj. s velikostí podniku rostla průměrná mzda. V podnicích do 19 zaměstnanců byla nejnižší a činila 36 699 Kč (více než 78 % průměrné mzdy v národním hospodářství). Průměrná nominální mzda u této velikostní kategorie vzrostla téměř 2,5krát více (o 16,4 %) než činil nárůst průměrné mzdy v celém národním hospodářství. Zároveň zde došlo k nejvyššímu zvýšení počtu zaměstnanců (o 27,7 tis., tj 3,5 %). Naopak v organizacích s 1 000 a více zaměstnanci dosáhla 55 879 Kč (téměř 120 % průměru), dynamika průměrné mzdy však byla nejnižší (o 5,0 %) ze všech sledovaných velikostních kategorií – podrobněji viz tabulku č. 5 v příloze.

Vyšší nárůst průměrné mzdy v Jihomoravském kraji ve sledovaném období způsobil, že úroveň průměrné mzdy byla v tomto kraji druhá nejvyšší (po hl. m. Praze).

V územním členění podle krajů (viz následující graf na další straně) bylo dosaženo nejvyšší průměrné měsíční mzdy 62 472 Kč v hl. m. Praze. Dlouhodobě jde o region, který úroveň průměrné mzdy výrazně převyšuje celorepublikový průměr, v 1. čtvrtletí 2025 to bylo o cca 33 % (o 15 548 Kč); jednalo se zároveň o kraj s největším nárůstem počtu zaměstnanců (o 21,3 tis., tj. 2,7 %). S velkým odstupem a překročením hranice 46 000 Kč následoval Jihomoravský kraj, který úroveň průměrné mzdy poprvé předstihl Středočeský kraj (o 114 Kč). Nejčastěji byl zastoupen interval s průměrnou mzdou 41 001 až 42 000 Kč, který zahrnoval 5 krajů (Jihočeský, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický a Moravskoslezský). Nejnižší průměrná mzda 39 642 Kč byla zaznamenána v Karlovarském kraji. Na rozdíl od odvětvového členění dynamika průměrných (nominálních) mezd v regionálním členění vykazala vyrovnanější nárůst mezi jednotlivými kraji a nebyly zaznamenány větší odchylky od průměru za celou republiku. Nejvyšší relativní vzestup byl vykázan v hl. m. Praze (o 7,6 %) a Jihomoravském kraji (o 7,2 %); naopak k nejnižšímu nárůstu došlo v Libereckém kraji (o 5,0 %), Královéhradeckém a Zlínském kraji (oba shodně o 5,2 %). Ve všech krajích ČR průměrná reálná mzda vzrostla od 2,2 % do 4,8 % – viz tabulku č. 6 v příloze.

Průměrná hrubá měsíční nominální mzda v krajích ČR
(v 1. čtvrtletí 2025)

Zdroj: Zpracováno z údajů ČSÚ

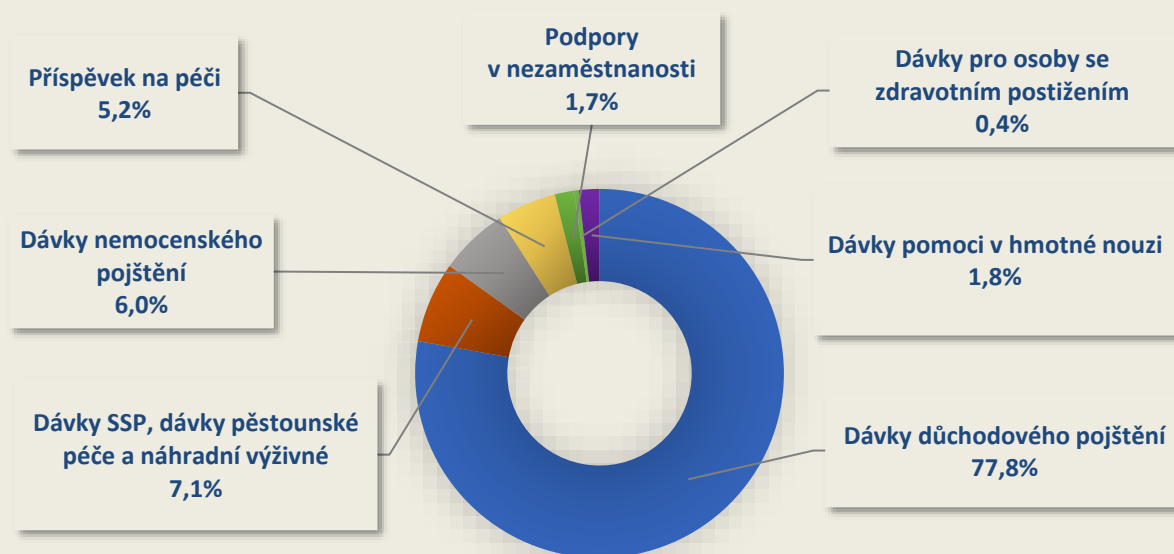
Diferenciace extrémních mzdových hladin na úrovni krajů se zvýšila o 2 312 Kč na 22 830 Kč (hl. m. Praha x Karlovarský kraj). Hodnota variačního koeficientu v tomto členění vzrostla z 12,0 % v 1. čtvrtletí 2024 na 12,6 % v 1. čtvrtletí 2025.

1.3 Sociální příjmy

Celkový objem sociálních příjmů (druhé nejvyšší složky peněžních příjmů domácností) dosáhl v 1. čtvrtletí 2025 částky 219,6 mld. Kč a převýšil tak stejné období roku 2024 o 2,8 mld. Kč, tj. o 1,3 % nominálně, reálně však klesl o 1,4 %.

Podíl sociálních příjmů ve struktuře celkových příjmů domácností dosáhl 14,1 % – o 0,7 p. b. méně než v 1. čtvrtletí 2024. Nominální pokles byl zaznamenán u dávek důchodového pojištění a dávek pro osoby se zdravotním postižením. Příjmy občanů ze zbývajících druhů sociálních dávek se zvýšily – viz tabulku č. 7 v příloze.

Struktura sociálních příjmů obyvatelstva
(v 1. čtvrtletí 2025)

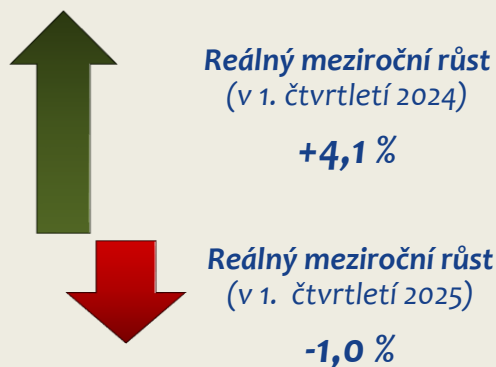

Zdroj: Zpracováno z údajů ČSSZ, JVM a MPSV

Podíl zatížení hrubého domácího produktu sociálními transfery (relace objemu sociálních příjmů k objemu HDP v běžných cenách) v 1. čtvrtletí 2025 dosáhl 10,5 %, což bylo o 0,5 p. b. méně než v 1. čtvrtletí 2024.

Na dávky důchodového pojištění bylo v 1. čtvrtletí 2025 poskytnuto (bez dávek vyplácených do ciziny) 170,8 mld. Kč, tj. o 1,1 mld. Kč (o 0,6 %) méně než v 1. čtvrtletí 2024. Výdaje na valorizaci důchodů, která proběhla k 1. lednu 2025 (základní výměra důchodu se zvýšila o 260 Kč, procentní výměra o 0,6 %), činily od počátku roku 3,0 mld. Kč.

Pokles zaznamenaly výdaje na starobní důchody (bez dávek vyplácených do ciziny), a to o 0,8 mld. Kč (o 0,6 %) na 143,8 mld. Kč. Jejich podíl na celkovém objemu výdajů na dávky důchodového pojištění dosáhl 84,2 %. Výdaje na invalidní důchody se (bez dávek vyplácených do ciziny) zvýšily o 21,3 mil. Kč na 16,8 mld. Kč, naopak výdaje na pozůstalostní důchody se snížily, a to o 261,5 mil. Kč na 10,1 mld. Kč.

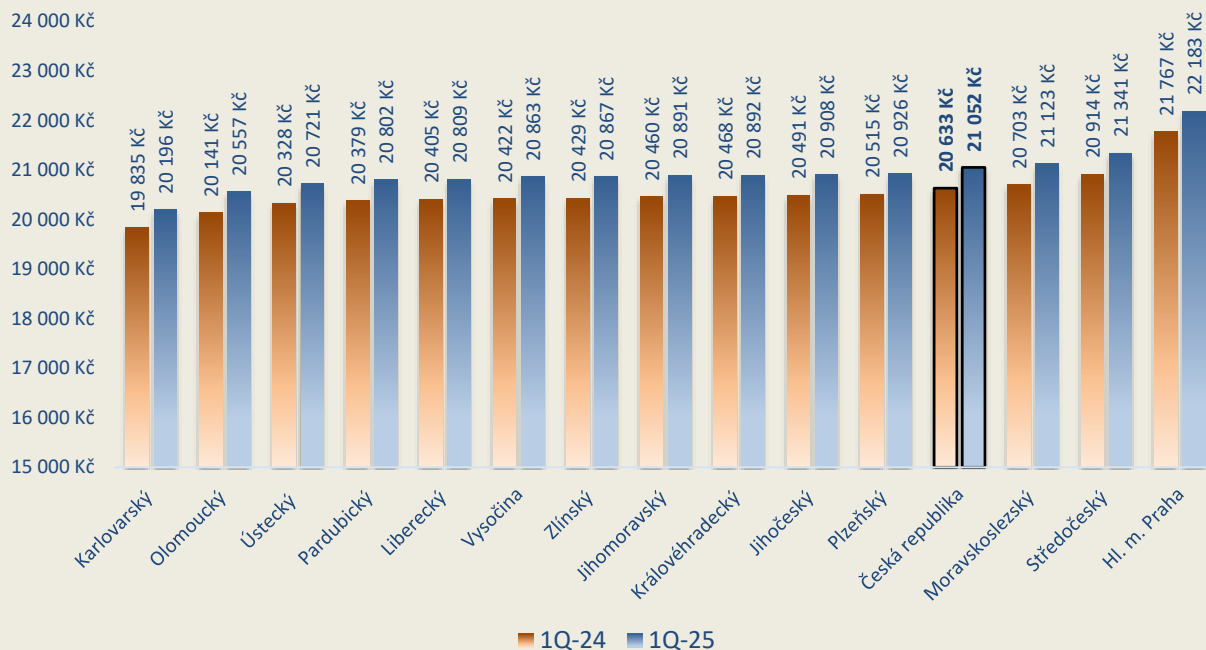
Průměrná výše (samostatně vypláceného) starobního důchodu se v období leden až březen 2025 meziročně zvýšila o 421 Kč (o 2,0 %) na 21 097 Kč, v reálném vyjádření klesla o 1,0 % (při použití indexu životních nákladů domácností důchodců 103,0 %).

Podíl starobního důchodu celkem na průměrné hrubé měsíční nominální mzdě na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství se snížil a představoval 45,0 % – o 2,0 p. b. méně než v 1. čtvrtletí 2024.

V březnu 2025

- o pobíralo důchod 2 833,3 tis. osob, přičemž jejich počet se meziročně snížil o 13,7 tis. Počet důchodců se starobním důchodem (včetně poměrného starobního) se snížil o 18,6 tis. (o 0,8 %) na 2 351,7 osob, v rámci této skupiny důchodců činil počet důchodců s trvale kráceným předčasným důchodem 760,9 tis. (oproti stejnému období předchozího roku se zvýšil o 16,0 tis., tj. o 2,1 %). Meziročně se zvýšily počty příjemců invalidních důchodů o 3,5 tis. na 415,0 tis. (o 0,8 %); ke zvýšení došlo také u vdovských a vdoveckých důchodů o 0,5 tis. osob (o 2,1 %) i u sirotčího důchodu o 0,9 tis. osob (o 2,3 %),
- o průměrný nominální starobní důchod (vyplácený samostatně) dosáhl 21 110 Kč a převýšil o 428 Kč skutečnost stejného měsíce 2024 (viz tabulku č. 8 v příloze). U žen činil 19 891 Kč, čímž představoval 88,8 % průměrného důchodu mužů (22 401 Kč). Průměrná výše trvale kráceného předčasného důchodu byla oproti průměrnému starobnímu důchodu o 1 621 Kč nižší a dosáhla 19 489 Kč (o 494 Kč více než v březnu 2024), z toho u mužů 20 702 Kč a u žen 18 338 Kč,
- o stejně jako v březnu 2024 pobírali nejvyšší starobní důchod občané v hl. m. Praze – 22 183 Kč (nárůst o 416 Kč), nejnižší v Karlovarském kraji – 20 196 Kč (nárůst o 361 Kč),

Průměrná výše starobního důchodu dle kraje (v březnu 2024 a 2025)

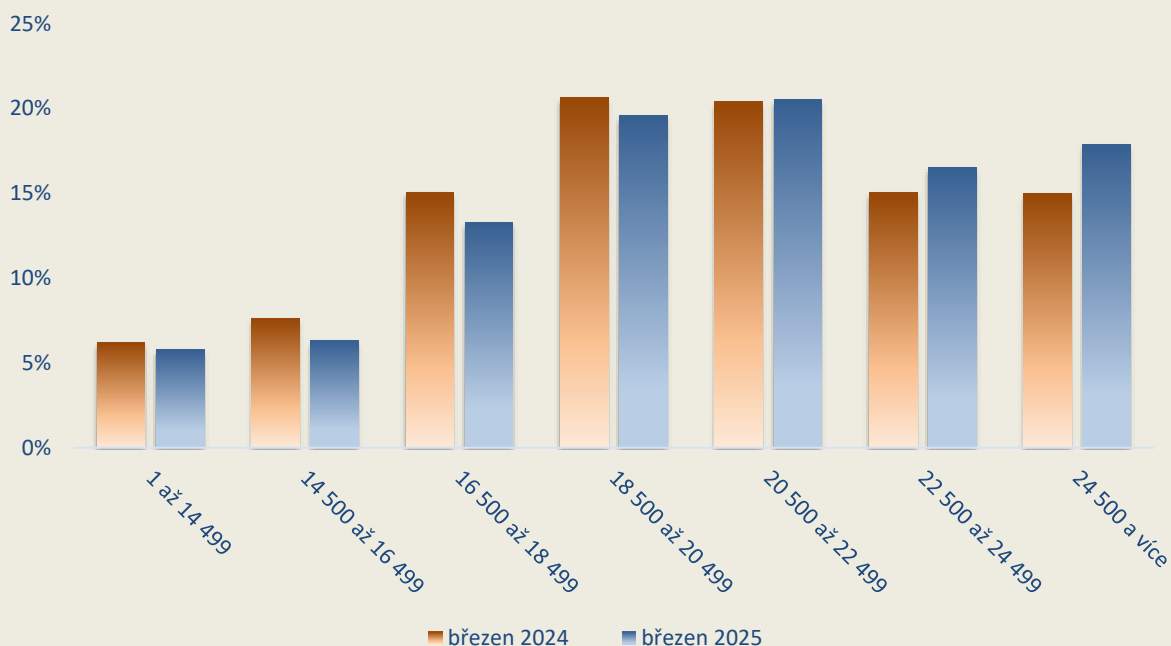

Poznámka: Včetně poměrného starobního důchodu

Zdroj: Zpracováno z údajů ČSSZ

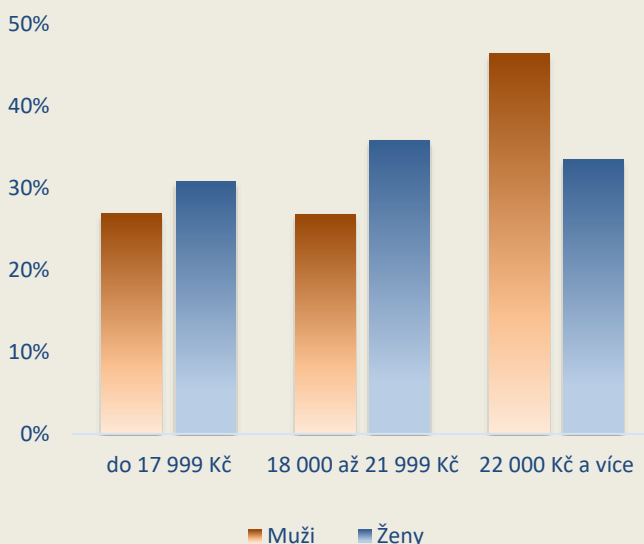
- pobíralo samostatně vyplácený starobní důchod do 13 999 Kč měsíčně 5,0 % osob, ve výši 14 000 – 19 999 Kč měsíčně 34,8 % osob, ve výši 20 000 – 25 999 Kč měsíčně 49,4 % osob a 26 000 Kč a více pobíralo 10,8 % důchodců,

Relativní rozložení počtu samostatně vyplácených starobních důchodů (intervalů v Kč)

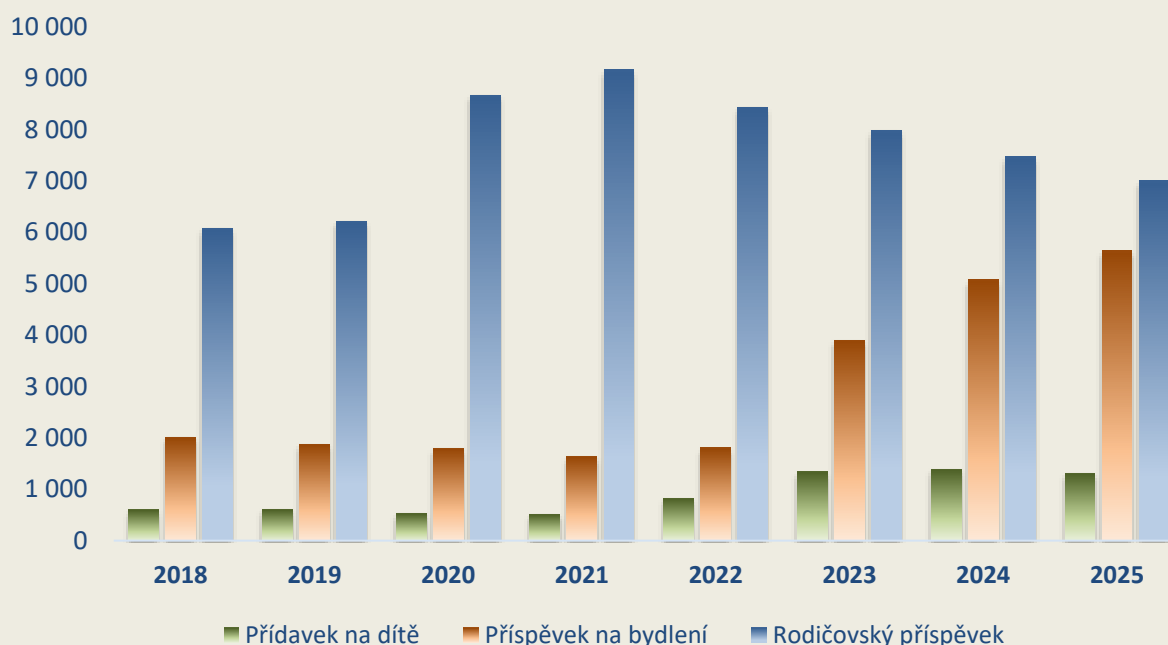
Zdroj: Zpracováno z údajů MPSV

- relativní rozložení všech druhů důchodů dle pohlaví zobrazuje tento graf (z celkového počtu 2 833 tis. příjemců bylo 1 181 tis. mužů a 1 652 tis. žen); ve skupinách s důchodem nižším než 21 999 Kč převládaly ženy (vyjádřeno jako podíl daného příjmového intervalu k celkovému počtu osob stejného pohlaví), v intervalech nad tuto úroveň naopak výrazně převažovali muži.

Na dávkách státní sociální podpory, péčovské péče a náhradního výživného bylo vyplaceno 15,5 mld. Kč. V hodnoceném období bylo touto formou vyplaceno meziročně o 214,1 mil. Kč více finančních prostředků (o 1,4 %) než ve stejném období předchozího roku – viz tabulky č. 7 a 9 v příloze.

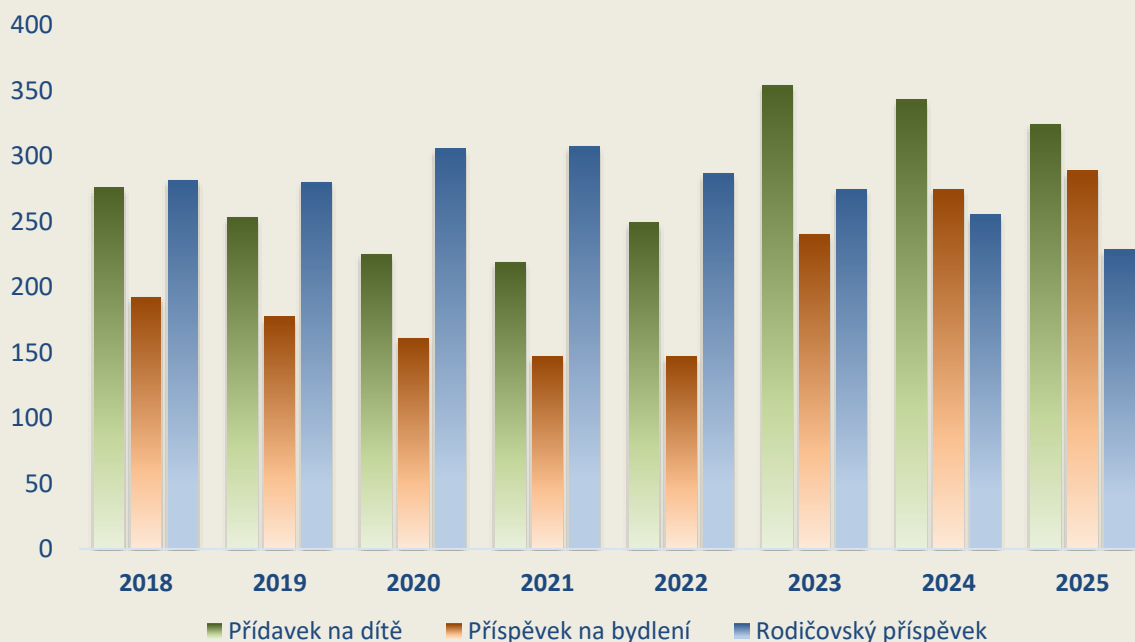
Výdaje na vybrané dávky státní sociální podpory v 1. čtvrtletí daného roku (v mil. Kč)

Zdroj: Zpracováno z údajů MPSV

Poznámka: V roce 2020 došlo ke skokovému nárůstu výdajů na rodičovský příspěvek v důsledku navýšení příspěvku a zvýšení variability volby měsíční výše dávky od 1. ledna 2020.

**Vývoj průměrného měsíčního počtu příjemců vybraných dávek
státní sociální podpory
v 1. čtvrtletí daného roku (v tis. osob)**

Zdroj: Zpracováno z údajů MPSV

Výdaje na rozhodující dávku tohoto systému – rodičovský příspěvek se snížily o 0,5 mld. Kč (o 6,3 %) na 7,0 mld. Kč. Průměrný počet měsíčně vyplácených dávek klesl (jedním z důvodů byla snižující se porodnost) o 10,4 %, tj. o 26,5 tis. na 228,6 tis. – viz tabulky č. 9 až 11 v příloze.

Výdaje na příspěvek na bydlení se zvýšily. Bylo na něj vynaloženo 5,6 mld. Kč, tj. o 11,1 % (o 0,6 mld. Kč) více při zvýšeném počtu v průměru měsíčně vyplácených dávek (o 5,1 %, tj. o 14,1 tis.) na 288,6 tis., jejichž průměrná výše vzrostla z 6 190 Kč na 6 519 Kč (o 5,3 %); nejvyšší byla v hl. m. Praze (8 315 Kč), nejnižší ve Zlínském kraji (5 001 Kč) – viz tabulky č. 9 až 12 v příloze.

Na dávky péstounské péče bylo poskytnuto o 15,0 % (o 190,3 mil. Kč) meziročně více, tedy 1,5 mld. Kč. Průměrný počet měsíčně vyplácených dávek se zvýšil o 11,3 % (na 41,4 tis.) – viz tabulky č. 9 až 11 v příloze.

Formou přídavku na dítě bylo vyplaceno 1,3 mld. Kč, tj. o 5,6 % méně než ve stejném období předchozího roku. Průměrný měsíční počet vyplácených dávek ve sledovaném období meziročně klesl rovněž o 5,6 % – viz tabulky č. 9 až 11 v příloze.

Formou dávek nemocenského pojištění bylo v 1. čtvrtletí 2025 poskytnuto 13,1 mld. Kč, což bylo o 441,6 mil. Kč (o 3,5 %) více než ve srovnatelném období předchozího roku – viz tabulku č. 7 v příloze.

Další významnou složkou sociálních příjmů domácností byl příspěvek na péči. V hodnoceném období bylo takto čerpáno 11,5 mld. Kč, což bylo o 24,1 % (o 2,2 mld. Kč) meziročně více – viz tabulku č. 14 v příloze.

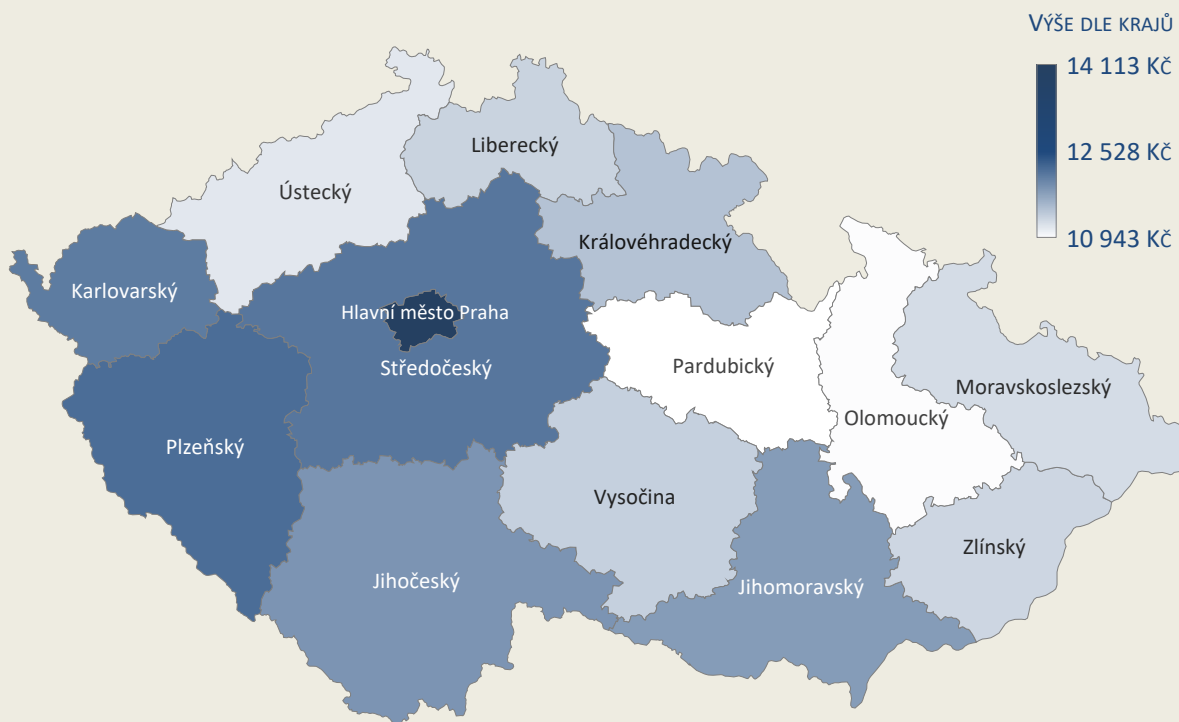
Měsíčně bylo v průměru vyplaceno 378,7 tis. dávek, tedy o 8,9 tis. (o 2,4 %) více než v 1. čtvrtletí 2024, z toho 34,2 tis. (9,0 %) dětem do 18 let a 344,5 tis. (91,0 %) osobám ve věku 18 let a starším. V I. stupni závislosti bylo čerpáno 104,2 tis. (27,6 %), ve II. stupni 117,2 tis. (30,9 %), ve III. stupni 99,0 tis. (26,1 %) a ve IV. stupni 58,4 tis. dávek (15,4 %).

V lednu až březnu 2025 bylo na podpory v nezaměstnanosti vyčerpáno 3,8 mld. Kč při meziročním nárůstu o 13,4 % (o 0,5 mld. Kč) – viz tabulku č. 7 v příloze.

Ve sledovaném období se zvýšil průměrný podíl nezaměstnaných osob o 0,4 p. b. na 4,3 %. Průměrný počet evidovaných nezaměstnaných se meziročně zvýšil o 28,5 tis. na 320,3 tis., naopak k poklesu došlo u průměrného počtu evidovaných nezaměstnaných s nárokem na podporu o 0,9 tis. na 95,6 tis. Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti se ve sledovaném období zvýšila o 1 015 Kč na 11 747 Kč, u mužů činila 12 830 Kč a u žen 10 688 Kč. Podíl žen pobírajících podporu v nezaměstnanosti na celkovém počtu uchazečů s podporou činil 50,5 % (o 0,1 p. b. méně než v 1. čtvrtletí 2024). Na jedno volné pracovní místo připadalo 2,8 uchazeče (o 1,7 více).

Meziroční nárůst průměrné výše podpory byl zaznamenán ve všech krajích ČR. Nejnižší průměrná podpora byla vykázána v kraji Pardubickém (10 943 Kč), nejvyšší v hl. m. Praze (14 113 Kč) – viz tabulku č. 15 v příloze.

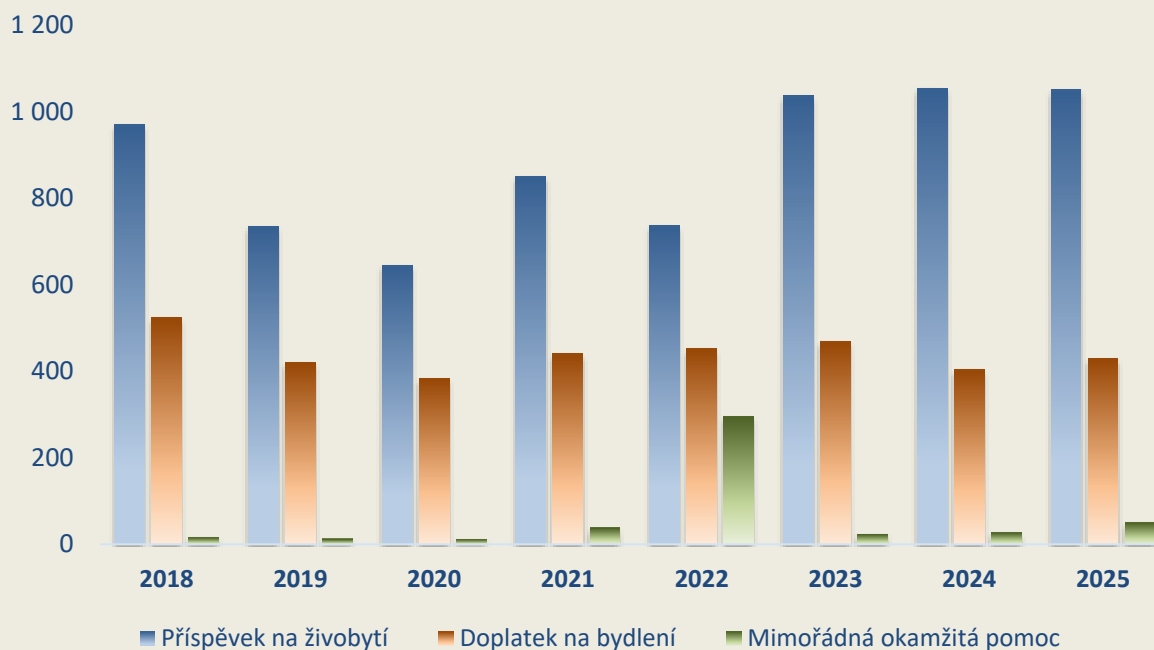
Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti v krajích ČR (v 1. čtvrtletí 2025)

Zdroj: Zpracováno z údajů MPSV

Na dávky pomoci v hmotné nouzi bylo poskytnuto celkem 3,9 mld. Kč – nárůst o 0,6 mld. Kč (17,5 %). Výdaje na tyto dávky se snížily ve dvou krajích – v hl. m. Praze (o 0,4 %) a ve Středočeském kraji (o 0,1 %), nejvýraznější zvýšení výdajů bylo vykázáno v kraji Olomouckém (o 10,7 %) – viz tabulky č. 7, 16 a 17 v příloze. Vývoj výdajů na jednotlivé dávky pomoci v hmotné nouzi ukazuje následující graf.

Dávky pomoci v hmotné nouzi (v mil. Kč)

Zdroj: Zpracováno z údajů ČSSZ

Výdaje na příspěvek na živobytí klesly na 1,1 mld. Kč. Oproti skutečnosti stejného období předchozího roku byly o 2,4 mil. Kč (o 0,2 %) nižší. Meziročně se snížily v šesti krajích – nejvíce v kraji Moravskoslezském (o 3,0 %), ve zbývajících krajích se výdaje na tuto dávku zvýšily (nejvýrazněji v Jihočeském kraji, a to o 9,9 %) – viz tabulku č. 17 v příloze. Zhruba 54,9 % (o 1,6 p. b. více než v 1. čtvrtletí 2024) z celkového počtu dávek přiznaných za dané období minulého roku připadlo na domácnosti jednotlivců, 10,0 % (o 0,5 p. b. méně) na domácnosti s 5 a více členy. Průměrná výše vyplacené dávky činila 5 428 Kč.

Na doplatek na bydlení bylo vyplaceno 429,7 mil. Kč (o 26,3 mil. Kč, tj. o 6,5 % více než ve stejném období roku 2024). Nárůst objemu prostředků na tuto dávku byl zaznamenán ve všech krajích. Z hlediska struktury domácností bylo v 1. čtvrtletí letošního roku vyplaceno 58,5 % dávek domácnostem jednotlivců, domácnostem s 5 a více členy 8,3 % dávek. Průměrná výše dávky činila 5 773 Kč (o 241 Kč meziročně více).

Výdaje na mimořádnou okamžitou pomoc se oproti srovnatelnému období předchozího roku zvýšily. Vyplaceno na ni bylo 50,4 mil. Kč, tj. o 84,6 % více – viz tabulku č. 16. Uvedený nárůst byl způsoben vyplácením dávky v důsledku povodní.

Na dávky pro osoby se zdravotním postižením bylo vyplaceno 954,1 mil. Kč (o 0,6 % méně než ve stejném období roku 2024). V průběhu 1. čtvrtletí 2025 bylo vyplaceno 1,5 tis. příspěvků na zvláštní pomůcku (z hlediska typu pomůcky bylo nejvíce příspěvků vyplaceno na motorové vozidlo – 0,5 tis.) v úhrnné výši 217,2 mil. Kč (o 7,7 % méně). Příspěvků na mobilitu bylo čerpáno v průměru měsíčně 270,3 tis. a bylo na ně vyplaceno za leden až březen 2025 celkem 736,9 mil. Kč (o 1,6 % více) – viz tabulku č. 18 v příloze.

Sociální příjmy obyvatelstva

Druh příjmu	Výdaje v mil. Kč	
	1. čtvrtletí 2024	1. čtvrtletí 2025
Dávky důchodového pojištění	171 914,4	170 837,6
Dávky státní sociální podpory, dávky pěstounské péče a náhradní výživné	15 287,1	15 501,2
Dávky nemocenského pojištění	12 638,1	13 079,7
Příspěvek na péči	9 271,6	11 503,8
Podpory v nezaměstnanosti	3 384,9	3 839,7
Dávky pro osoby se zdravotním postižením	960,3	954,1
Dávky pomoci v hmotné nouzi	3 344,9	3 930,5
Sociální příjmy celkem	216 801,3	219 646,6

Zdroj: Zpracováno z údajů ČSSZ, JVM a MPSV

1.4 Ostatní příjmy

Podíl ostatních příjmů (tj. těch, jež nemají charakter příjmů ze závislé pracovní činnosti nebo sociálních příjmů) na celkových příjmech domácností (v makroekonomickém pohledu) představoval přibližně 49,0 až 49,5 % (zhruba o 3 p. b. více než ve stejném období roku 2024).

Objem těchto příjmů lze na základě dostupných údajů o výši jednotlivých hlavních položek spadajících do této příjmové skupiny odhadnout na cca 760 až 770 mld. Kč.

Nejdůležitějšími položkami příjmů (statisticky zařazenými do kategorie „ostatních“) jsou zejména:

- příjmy z (drobného) podnikání,
- příjmy z majetku (pronájmy, prodeje, dividendy z cenných papírů, renty apod.),
- přijaté půjčky,
- příjmy z pojištění,
- přijaté úroky z vkladů, půjček, dluhopisů,
- příjmy ze zahraničí,
- dary, výhry, stipendia, výživné,
- příjmy z dědictví a
- příjmy z tzv. šedé („stínové“) ekonomiky.

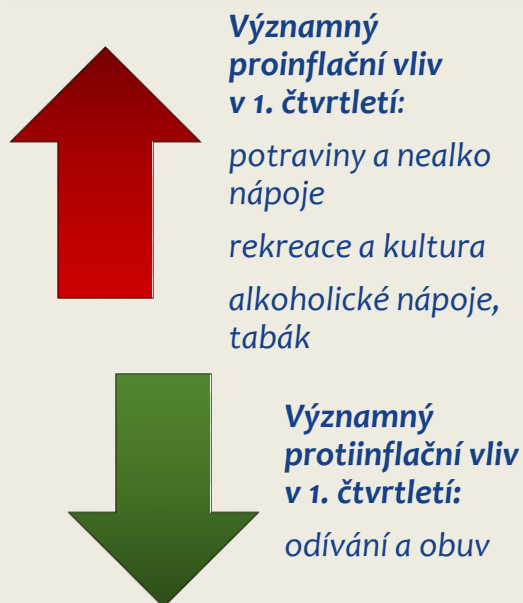
Povaha těchto příjmů objektivně neumožňuje komplexní (statistickou) kvantifikaci úrovně a vývoje všech jejich výše uvedených druhů. S využitím dat čerpaných ze statistiky národních účtů ČSÚ a evidence ČNB lze konkrétně specifikovat pouze některé (často do určité míry agregované) klíčové položky (data představují celkové objemy):

- hrubý smíšený důchod (vč. hrubého provozního přebytku) – zahrnující především zisk drobných podnikatelů z výrobních činností a poskytovaných služeb (včetně jejich pracovních důchodů) a rovněž odhadované příjmy ze „šedé“ ekonomiky ve výši několika desítek miliard korun – představoval 338,4 mld. Kč a meziročně (nominálně) vzrostl o 7,0 % (+22,2 mld. Kč),

- důchody z vlastnictví činily 81,0 mld. Kč (proti 1. čtvrtletí roku 2024 nominální pokles o 19,4 %); v jejich rámci došlo k reálnému poklesu u všech podsložek: u přijatých úroků (představovaly celkem 36,7 mld. Kč, -29,7 %), reinvestovaných zisků z přímých zahraničních investic (19,4 mld. Kč, -8,7 %); ostatních důchodů z investic (11,0 mld. Kč; -6,7 %), rozdělovaných důchodů společností (-21,5 %) – jde hlavně o dividendy a jiné důchody z rozdělovaného zisku (celkem činily 9,4 mld. Kč) a důchodů z půdy (renty 4,5 mld. Kč, reálný pokles o 2,6 %),
- tzv. ostatní běžné příjmy (transfery) v celkové výši 202,9 mld. Kč meziročně vzrostly o 3,0 %; z toho 7,8 mld. Kč představovaly náhrady z neživotního pojištění (ve srovnání se stejným obdobím roku 2024 to znamenalo reálný pokles jejich objemu o 0,3 %) a 195,1 mld. Kč „jiné“ běžné transfery (mj. výhry, stipendia, výživné, dary, převody ze zahraničí a příjmy plynoucí z odškodnění obětí nacistické perzekuce, účastníků zahraničního a národního odboje a politických vězňů); jejich objem v reálném vyjádření stoupl o 0,5 %.

2. SPOTŘEBITELSKÉ CENY A ŽIVOTNÍ NÁKLADY

Oproti poslednímu čtvrtletí roku 2024 došlo na začátku tohoto roku k mírnému snížení meziročního růstu cen a index dosáhl v průměru za 1. čtvrtletí úrovně 102,7 %.

Mezičtvrtletní index růstu cen v 1. čtvrtletí 2025 činil 101,3 %, což bylo o 0,1 p. b. méně než ve stejném období minulého roku.

V mezičtvrtletním srovnání byla zřejmá od 2. čtvrtletí 2024 proinflační dynamika změny cen potravin a nealkoholických nápojů. Na začátku roku 2025 navíc došlo u tohoto spotřebního oddílu ke zrychlení cenového růstu. Zvýšení spotřebních daní mělo vliv na vyšší růst alkoholických nápojů, tabáku a nárůst cenové hladiny u oddílu rekreace a kultura byl

způsoben zejména pravidelným sezónním růstem cen dovolených s komplexními službami. I přes pokles cen elektřiny a zemního plynu působil zejména v důsledku dražšího nájemného a vyšších cen za vodné a stočné oddíl bydlení celkově proinflačně.

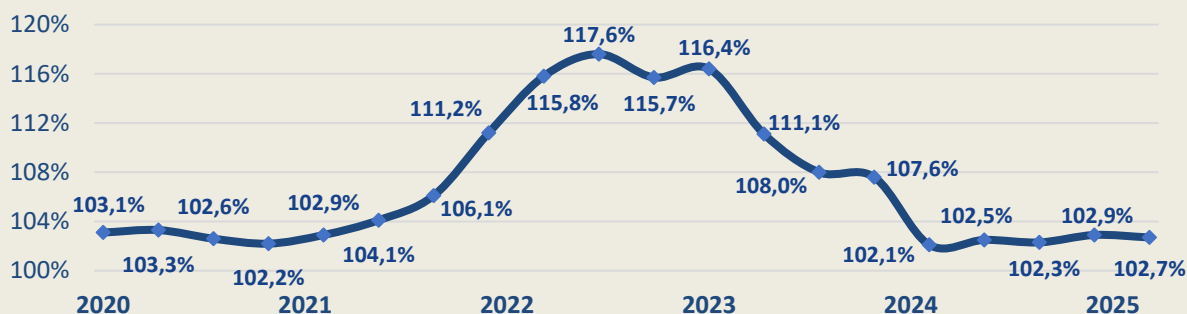
Meziroční dynamika růstu cen se stejně jako v celém minulém roce nachází v horní polovině inflačního cíle.

Již v průběhu minulého roku se u některých spotřebních oddílů začala měnit dynamika cenového vývoje. V případě potravin a nealkoholických nápojů docházelo k postupnému zmírnění poklesu cen a již ve 4. čtvrtletí byl zaznamenán meziroční růst, který dále výrazně posílil v 1. čtvrtletí 2025. Naopak přesně opačný trend nastal u oddílu odívání a obuv (přechod z výrazného růstu do poklesu).

Ačkoliv v průměru za 1. čtvrtletí 2025 zaznamenaly meziroční náklady na dopravu mírný růst, při pohledu na jednotlivé měsíce došlo v březnu k meziročnímu poklesu (viz tabulku s rozkladem ISC za březen). Důvodem byly meziročně nižší ceny pohonných hmot.

Rozklad úhrnného meziročního indexu spotřebitelských cen v březnu 2025	102,7 %
Pořadí oddílů podle výše vlivu (v p. b.)	
Potraviny a nealkoholické nápoje	+1,1
Alkoholické nápoje, tabák	+0,5
Bydlení, voda, energie, paliva	+0,4
Stravování a ubytování	+0,3
Rekreace a kultura	+0,2
Ostatní zboží a služby	+0,2
Bytové vyb., zařízení dom., opravy	+0,1
Zdraví	+0,1
Vzdělávání	+0,1
Pošty a telekomunikace	0,0
Odívání a obuv	-0,1
Doprava	-0,2

Vývoj meziročního indexu spotřebitelských cen v jednotlivých čtvrtletích

Zdroj: Zpracováno z údajů ČSÚ

Odlišný byl meziroční vývoj nákladů sledovaných skupin domácností – vyšší dynamika byla zaznamenána u domácností důchodců.

Životní náklady domácností důchodců ve srovnání s domácnostmi celkem rostly v průměru za celé 1. čtvrtletí 2025 o 0,3 p. b. rychleji (tzn. meziroční index činil 103,0 %). Hlavním rozdílem oproti domácnostem celkem byly výrazně odlišné meziroční změny u oddílu bydlení – u domácností důchodců dosáhl tento meziroční index v průměru za 1. čtvrtletí úrovně 99,9 % (o 1,5 p. b. méně než domácnosti celkem), zatímco celkový průměr všech domácností zaznamenal růst. Vliv měla zejména odlišná struktura spotřebního koše – u domácností důchodců nejsou sledovány náklady na imputované nájemné za bydlení, jejichž meziroční index činil 103,2 %. Naopak oddílem, kde domácnostem důchodců náklady rostly rychleji, byl oddíl ostatní zboží a služby (o 2,4 p. b. více) – hlavním důvodem byla vyšší váha rostoucích nákladů na sociální péči. U domácností důchodců došlo k vyššímu růstu nákladů i v případě rekreačních a kulturních služeb (o 0,6 p. b. více).

Nejvýznamnější rozdíly mezi skupinami domácností
průměr 1. čtvrtletí 2025 / 1. čtvrtletí 2024 (v %)

Klasifikace ve spotřebním koši domácností	Domácnosti celkem	Domácnosti důchodců	Rozdíl (v p. b.)
Spotřebitelské ceny celkem	102,7	103,0	+0,3
Bydlení, voda, energie, paliva	101,4	99,9	-1,5
imputované nájemné za bydlení ¹⁾	103,2	*	*
Rekreace a kultura	103,1	103,5	+0,4
rekreační a kulturní služby	104,7	105,3	+0,6
noviny, knihy a papírenské zboží	103,2	104,8	+1,6
Ostatní zboží a služby	103,3	105,7	+2,4

¹⁾ Index imputovaného nájemného za bydlení (náklady vlastnického bydlení) není ve spotřebním koši domácností důchodců sledován, což způsobilo zaznamenaný vysoký rozdíl u celkového indexu za bydlení, vodu, energie, paliva

Zdroj: Zpracováno z údajů ČSÚ

Růst cen v ČR byl na konci prvního čtvrtletí mírně vyšší než průměr pro EU.

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP – cenový index propočtený podle metodiky Eurostatu pro potřeby porovnání inflace v jednotlivých členských zemích EU) v Česku činil v březnu 2025 meziročně 102,7 %. Průměr pro EU 27 dosáhl ve stejném měsíci 102,5 %. Celkově nejvyšší úroveň tohoto ukazatele vykázalo Rumunsko, Maďarsko, Chorvatsko, Estonsko, Polsko a Slovensko. Nejnižší hodnoty naopak dosáhla Francie.

Harmonizovaný index spotřebitelských cen v ČR a EU
(meziroční růst v %)

	Březen 2024	Červen 2024	Září 2024	Prosinec 2024	Březen 2025
EU 27	2,6	2,6	2,1	2,7	2,5
ČR	2,2	2,2	2,8	3,3	2,7
Rozdíl mezi ČR a EU (v p. b.)	-0,4	-0,4	+0,7	+0,6	+0,2

Zdroj: Eurostat

V tabulkové příloze jsou obsaženy údaje o vývoji indexů spotřebitelských cen v jednotlivých měsících 1. čtvrtletí 2025 (tabulka č. 19), podrobné indexy o sledovaných skupinách domácností (tabulka č. 20) a údaje o HICP všech členských států EU (tabulka č. 21).

3. PENĚŽNÍ VÝDAJE, ÚVĚRY A ÚSPORY DOMÁCNOSTÍ

3.1 Peněžní výdaje

Ze statistiky národních účtů ČSÚ vyplývá, že výdaje na konečnou spotřebu domácností měly v 1. čtvrtletí roku 2025 k vývoji národního hospodářství kladný příspěvek.

Celkem 935,2 mld. Kč vynaložil sektor domácností na výdaje spojené s individuální spotřebou (o 5,6 % více než o rok dříve); domácnosti tak nakoupily zboží a služby nominálně o 49,9 mld. Kč více, reálně – po zohlednění cenové inflace – to bylo o cca 25,3 mld. Kč (o 2,8 %) více než ve stejném období roku 2024.

Výdaje sektoru domácností podle statistiky národních účtů

Ukazatel	mld. Kč		Meziroční index v %	
	1. čtvrtletí 2024	1. čtvrtletí 2025	nominální	reálný ¹⁾
Běžné výdaje celkem	634,8	664,7	104,7	101,9
z toho: Důchody z vlastnictví	21,1	21,5	101,7	99,0
Běžné daně z důchodu	74,6	74,9	100,4	97,8
Příspěvky na zdr. a soc. pojištění	336,6	360,8	107,2	104,4
Ostatní běžné transfery výdajové	202,4	207,4	102,5	99,8
Disponibilní důchod	1 127,4	1 164,5	103,3	100,6
z toho: Výdaje na individuální spotřebu	885,3	935,2	105,6	102,8
Hrubé úspory	239,5	235,2	98,2	95,6
Míra úspor (v %)	21,29	20,10	*	*

¹⁾ Při použití indexu spotřebitelských cen 102,7 %

Poznámka: Indexy jsou propočteny z nezaokrouhlených údajů; podrobnější informace o ukazatelích jsou uvedeny v příloze (tabulka č. 1)

Zdroj: Zpracováno z předběžných údajů ČSÚ

Na základě údajů ČSÚ ze čtvrtletních sektorových účtů stoupla v 1. čtvrtletí roku 2025 reálná spotřeba domácností a meziročně se proti stejnému období roku 2024 zvýšila o 2,7 %.

Míra investic domácností (jako podíl k hrubému disponibilnímu důchodu) činila 10,2 % a meziročně poklesla o 0,6 p. b.

3.2 Peněžní úvěry

Zrychlující dynamika růstu zadlužení domácností, kterou bylo možné sledovat v minulém roce, pokračovala i v 1. čtvrtletí 2025. Přibližně tři čtvrtiny z meziročního nárůstu půjček domácnostem představovaly úvěry na bydlení.

Podle údajů ČNB činil k 31. 3. 2025 úhrnný objem bankovních půjček domácností evidovaných u peněžních ústavů 2 411,3 mld. Kč, což bylo o 144,7 mld. Kč více než ke stejnému dni předchozího roku. Nadále značně převažovaly půjčky na bydlení, byť je tempo jejich růstu nižší než v letech 2021 a 2022. Sledovaný ukazatel celkového objemu úvěrů si v mezičtvrtletním vyjádření zachoval vyšší dynamiku, kterou lze sledovat od druhého čtvrtletí minulého roku.

Meziroční index celkových úvěrů domácností v březnu daného roku

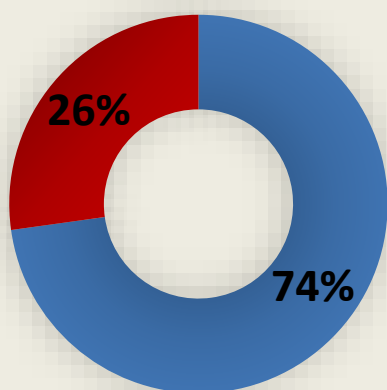
Zdroj: Zpracováno z údajů ČNB ARAD

Na začátku roku 2025 meziročně vzrostl objem tzv. nevýkonných úvěrů (nesplaceny tři po sobě jdoucí splátky úvěru, či došlo k zesplatnění) v oblasti půjček na bydlení, který představoval 13,3 mld. Kč (o 0,5 mld. Kč meziročně více). Rovněž celkový objem nevýkonných úvěrů byl meziročně ke konci roku vyšší (o 2,1 mld. Kč) a dosáhl úrovně 31,5 mld. Kč, což činilo 1,3 % z celkového objemu bankovních půjček českých domácností. I přes tento zaznamenaný nárůst je však úroveň podílu nevýkonných úvěrů nízká a nejvyšší hodnoty dosáhla v 1. čtvrtletí 2013 (5,3 % z celkového objemu úvěrů).

Značnou část meziročního vzestupu celkového objemu bankovních peněžních půjček představovaly hypoteční a jiné úvěry na bydlení (1 860,3 mld. Kč), přičemž samotný objem hypotečních úvěrů se oproti stejnému období minulého roku zvýšil o 90,7 mld. Kč (na 1 743,7 mld. Kč). Podíl úvěrů na bydlení na celkovém objemu úvěrů domácnostem dlouhodobě vykazoval rostoucí trend, který dosáhl svého vrcholu na začátku roku 2023 (78,0 %). Ke konci března 2025 se tento podíl již mírně snížil a dosáhl úrovně 77,1 %.

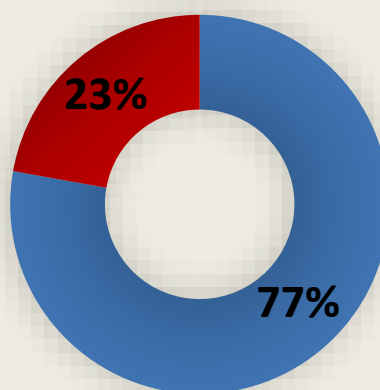
Struktura klientských úvěrů domácností v ČR

Stav k 31. 3. 2016

■ Úvěry na bydlení ■ Ostatní úvěry

Stav k 31. 3. 2025

■ Úvěry na bydlení ■ Ostatní úvěry

Zdroj: Zpracováno z údajů ČNB ARAD

Podle ČNB celkový objem úvěrů na spotřebu (na zboží a služby běžné spotřeby) meziročně vzrostl o 30,5 mld. Kč na 363,2 mld. Kč (o rok dříve se zvýšil o 26,2 mld. Kč). Oproti minulému roku mírně zpomalila dynamika růstu.

Údaje bankovního a nebankovního registru CBCB ukazují, že ke konci 1. čtvrtletí 2025 se průměrná částka připadající na jednoho klienta s dlouhodobým dluhem, který tvoří zejména hypotéky a úvěry ze stavebního spoření, meziročně zvýšila o 11,3 % na 2 921,7 tis. Kč. Průměrná výše krátkodobého dluhu vzrostla o 11,6 % na 276,0 tis. Kč. Počet osob, které měly problémy se splácením úvěrů na bydlení, se meziročně snížil o 0,4 tis. (na 8,7 tis.) a počet lidí nesplácejících úvěry na spotřebu se zvýšil o 6,1 tis. (na 177,1 tis.).

V 1. čtvrtletí 2025 nastal meziroční nárůst celkového objemu prostředků poskytnutých nebankovními společnostmi prostřednictvím spotřebitelských úvěrů či leasingu (meziroční zvýšení o 13,5 %). Domácnosti si podle dat ČLFA touto formou půjčily od začátku roku celkem 7,9 mld. Kč.

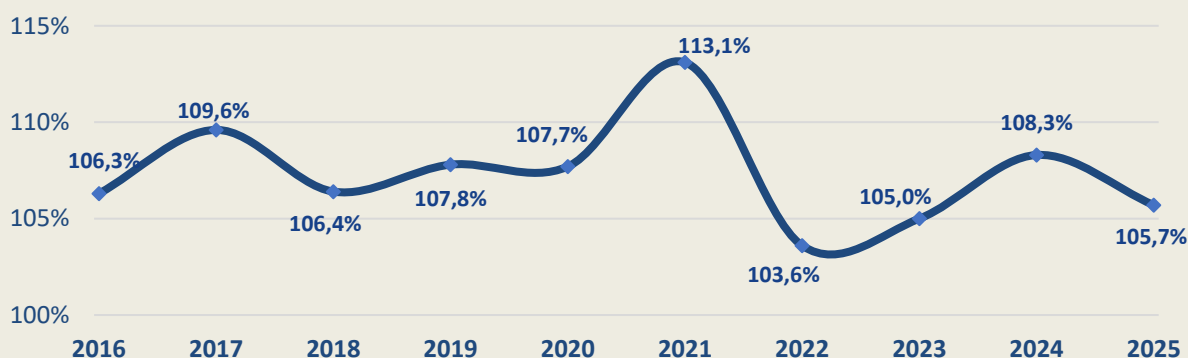
3.3 Úspory

Tvorba úspor domácností si nezachovala posilující dynamiku z počátku roku 2024 a od 2. čtvrtletí minulého roku je zřejmé postupné ochlazení tempa vytváření nových vkladů.

Obnovená spotřeba a nižší úroveň úrokových sazeb se projevily na celkových bankovních úsporách domácností. Ovlivněna byla rovněž i samotná struktura úspor. Relace celkového objemu bankovních půjček domácností k celkovému objemu bankovních vkladů domácností meziročně zvýšila a ke konci března činila 61,1 % (úvěry/úspory). Tato relace se výrazně zvyšovala před rokem 2009 a po roce 2010 se pohybovala přibližně kolem úrovně 64 %. V důsledku posílení úspor domácností po roce 2020 sledovaný podíl znovu o několik procentních bodů poklesl a pohybuje se v intervalu mezi 60 a 63 %.

Část českých domácností dokázala i přes vyšší reálnou spotřebu vytvářet nové úspory a celkově se (korunové a cizoměnové) vklady podle dostupných údajů ČNB k 31. 3. 2025 meziročně zvýšily o 214,5 mld. Kč na 3 947,5 mld. Kč (o rok dříve růst dosáhl 286,4 mld. Kč).

Meziroční index celkových vkladů domácností v březnu daného roku

Zdroj: Zpracováno z údajů ČNB ARAD

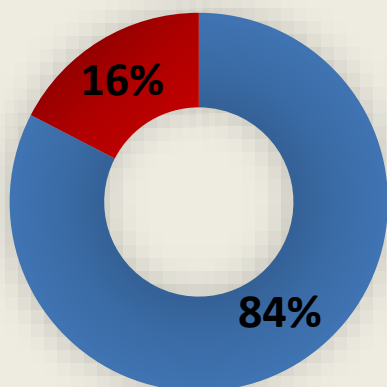
Úročení většiny forem vkladů se oproti roku 2024 snížilo, což vedlo k nižší atraktivitě bankovních vkladů. Průměrná úroková sazba jednodenních vkladů se podle ČNB k 31. 3. 2025 snížila na 1,38 % (o 0,32 p. b. méně oproti stejnému období předcházejícího roku), sazba z vkladů s výpovědní lhůtou se meziročně snížila o 0,62 p. b. (na 1,59 %). Stejný trend byl zaznamenán i u úrokových sazeb s dohodnutou splatností s průměrným úročením 3,01 % (o 2,16 p. b. meziročně méně).

Domácnosti v souvislosti s nižším úročením vkladů snížily svou tvorbu úspor v termínové formě (vklady se splatností nebo výpovědní lhůtou) a netermínované vklady (např. běžné účty) tvořily 75,7 % z celkového objemu vkladů (meziroční nárůst o 3,5 p. b.).

Netermínované vklady zvýšily k 31. 3. 2025 meziročně svůj objem o 292,5 mld. Kč, termínové vklady zaznamenaly ve stejném období pokles o 78,0 mld. Kč. Z dlouhodobého pohledu však byl podíl termínových vkladů spíše klesající, výjimkou byl vývoj v předchozích třech letech, kdy v důsledku zhoršené ekonomické situace a vyšších sazeb úročení vkladů domácnosti posilovaly své dlouhodobé úspory na úkor běžných účtů.

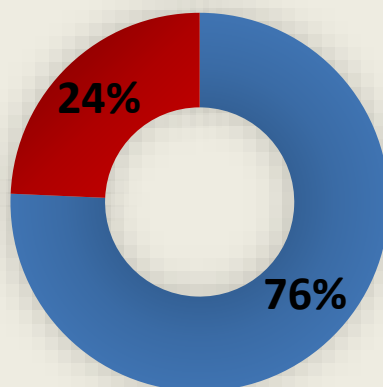
Struktura klientských vkladů domácností v ČR

Stav k 31. 3. 2021

■ Netermínované účty ■ Termínové účty

Stav k 31. 3. 2025

■ Netermínované účty ■ Termínové účty

Zdroj: Zpracováno z údajů ČNB ARAD

Podle údajů AKAT stav peněžních prostředků investovaných do tuzemských a zahraničních otevřených podílových fondů obyvatelstvem a institucemi činil ke konci března tohoto roku 1 231,4 mld. Kč, což bylo o 211,1 mld. Kč více než ve stejném období roku 2024. Na fyzické osoby připadalo 89 % z celkového objemu podílových fondů. Více investic zaznamenaly meziročně hlavně fondy nemovitostní, dluhopisové fondy a smíšené fondy. Větší objem majetku byl oproti zahraničním fondům ve fondech domácích (69,0 % z celkových investic).

C. VÝVOJ VE DRUHÉM ČTVRTLETÍ 2025 A PREDIKCE NA DALŠÍ OBDOBÍ

Na počátku roku 2025 ekonomika pokračovala ve svém příznivém růstu. V dalších čtvrtletích roku lze očekávat obdobné tempo ekonomického vývoje. Hlavní příčinou růstu HDP v letošním roce by měla být zejména konečná spotřeba domácností (v důsledku reálného zvyšování příjmů domácností) a tvorba hrubého kapitálu. Obdobný růst (mírně vyšší) a vlivy na HDP by měly působit i v příštím roce.

Za celý rok 2025 je očekáván (oproti roku 2024) kladný růst HDP a v roce 2026 (za příznivých podmínek) další zvýšení meziroční růstu HDP v rozsahu cca 2,2 % až 2,8 %.

Z oblastí ovlivňujících příjmy domácností jsou prozatím jedinými dostupnými údaji základní data o mzdách v průmyslu a stavebnictví za první dva měsíce 2. čtvrtletí letošního roku, z nichž vyplynuly tyto dílčí poznatky:

- v dubnu a květnu 2025 došlo v odvětví průmyslu v podnicích s 50 a více zaměstnanci k meziročnímu poklesu průměrného evidenčního počtu zaměstnanců v obou měsících shodně o 2,7 %; ve stavebních podnicích (s 50 a více zaměstnanci) se jejich počet rovněž meziročně snížil – v dubnu o 0,4 % a v květnu o 0,7 %,
- průměrná měsíční nominální mzda těchto zaměstnanců v průmyslu v dubnu meziročně vzrostla o 8,2 % (reálně o 6,3 %) a v květnu (kdy činila 54 378 Kč) se zvýšila nominálně o 5,8 % (reálně o 3,3 %). Ve stavebních podnicích se zvýšila průměrná měsíční nominální mzda výše uvedených zaměstnanců v dubnu meziročně o 9,6 %, resp. v květnu o 5,4 % a dosáhla v absolutním vyjádření 55 328 Kč. K meziročnímu nárůstu došlo ve stavebnictví u reálné mzdy v dubnu o 7,7 % a v květnu o 2,9 %.

Přírůstek průměrné nominální mzdy v národním hospodářství ČR by podle aktuální predikce mohl v letošním roce dosáhnout cca 6,2 % a v roce 2026 by se mohl pohybovat kolem 5,0 %. Reálná mzda by mohla při zohlednění predikované míry cenové inflace (viz dále) zaznamenat nárůst v letošním roce o cca 3,6 % a v příštím roce o cca 2,6 %.

V rámci sociálních příjmů byly u největší položky, tj. důchodů vykázány údaje o průměrné výši samostatně vypláceného starobního důchodu, která činila v červnu 21 130 Kč, tj. o 2,1 % více než před rokem.

Podle odhadu by průměrná výše samostatně vypláceného starobního důchodu mohla v letošním roce dosáhnout 21 126 Kč.

K 30. červnu 2025 evidoval Úřad práce ČR celkem 315,5 tis. uchazečů o zaměstnání, což je o 42,8 tis. osob více než před rokem. Podíl nezaměstnaných osob činil 4,2 %.

Lze očekávat, že za celý rok 2025 dosáhne podíl nezaměstnaných osob průměrné úrovně 3,9 až 4,3 %. V roce 2026 by se mohl podle aktuální predikce pohybovat v intervalu 3,6 až 4,0 %.

Úhrnná cenová hladina vzrostla ve 2. čtvrtletí 2025 proti předcházejícímu čtvrtletí o 0,5 %. Mezičtvrtletní vývoj ovlivnilo zvýšení cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, v oddíle bydlení a v oddíle stravování a ubytování. K nejvýraznějšímu poklesu cen došlo v oddíle doprava.

V meziročním pohledu byl ve 2. čtvrtletí 2025 vykázán přírůstek o 2,4 % (což bylo o 0,3 p. b. méně než v předcházejícím čtvrtletí). Mírnější cenový vývoj ovlivnilo zejména zpomalení cenového růstu v oddíle alkoholické nápoje, tabák a nadále pokračující meziroční pokles nákladů na dopravu. Opačným směrem působilo zrychlení růstu cen v oddíle bydlení.

V roce 2025 je očekáván cenový vývoj v horní polovině cíleného inflačního intervalu ČNB. Na začátku roku byly zaznamenány protichůdné tendence u cen energií. Došlo k poklesu tržních cen, ale opačně působila regulovaná složka výsledné ceny. Proinflační dopady mělo zvýšení ceny dálniční známky, koncesionářských poplatků a spotřebních daní (lív, tabák). Nadále je očekáván silný vliv růstu cen potravin, avšak v předchozích měsících zaznamenala tato spotřební skupina velmi nevyrovnaný vývoj. Důsledkem krátkého nárůstu cen ropy se v červnu po několika měsících poklesu mírně zvýšily ceny pohonných hmot. Současná rizika predikce plynou zejména z nestabilní zahraničně-politické situace a ze změn v mezinárodním obchodě. Naopak národní ekonomická situace by měla vytvářet pouze mírné inflační tlaky.

Průměrná míra cenové inflace by se měla v roce 2025 pohybovat v intervalu 2,3 až 2,7 % (střed 2,5 %). Výhled inflace na rok 2026 je v intervalu 1,8 až 2,8 % (střed 2,3 %).

V souladu s dříve popsáním tendencemi ve vývoji peněžních půjček (viz kapitolu 3.2) se v dubnu a květnu meziroční dynamika růstu mírně zvýšila. Stav bankovních úvěrů domácností byl v květnu meziročně o 6,7 % vyšší a přibližně tři čtvrtiny z uvedeného růstu představovaly úvěry na bydlení; celkový stav úvěrů domácností u bank činil ke konci května 2 443,0 mld. Kč.

Celkový objem bankovních úspor domácností byl na konci května o 5,4 % meziročně vyšší a v absolutním vyjádření dosáhl tento nárůst 202,7 mld. Kč. I v případě úspor domácností pokračoval trend z 1. čtvrtletí 2025 a dynamika růstu úspor nadále zpomaluje (viz kapitolu 3.3).

Vybrané ukazatele národního hospodářství v letech 2024 až 2026 (v %)

Ukazatel	2024 skutečnost	2025 predikce	2026 výhled
Hrubý domácí produkt (ve stálých cenách) ¹⁾	1,2	1,9 (1,6 - 2,2)	2,5 (2,2 - 2,8)
Průměrná roční míra cenové inflace	2,4	2,5 (2,3 - 2,7)	2,3 (1,8 - 2,8)
Průměrná nominální mzda v NH ²⁾	7,2	6,2 (5,2 - 7,2)	5,0 (3,8 - 6,2)
Podíl nezaměstnaných osob ³⁾	3,8	4,1 (3,9 - 4,3)	3,8 (3,6 - 4,0)

¹⁾ Údaj je uveden bez očištění o nestejný počet pracovních dní

²⁾ Průměrná mzda vykazovaná ČSÚ na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství

³⁾ Podíl nezaměstnaných osob vyjadřující podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let k obyvatelstvu stejného věku (roční průměr)

Poznámka: Skutečnost je převzata z údajů ČSÚ, resp. MPSV (u PNO), predikce a výhledy jsou odhadem MPSV

* * *